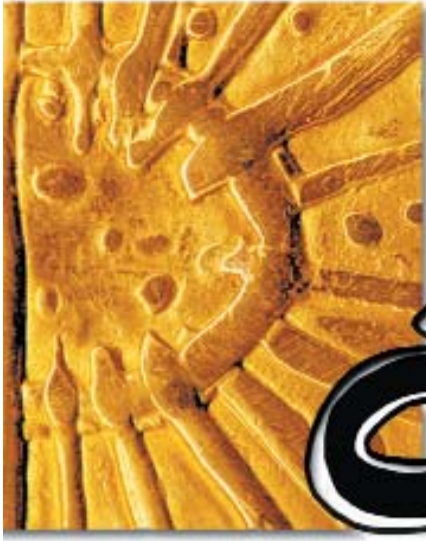

26 ოქტომბერი – 1 ნოემბერი 2017

ფასი 1 ლარი 70 თეთრი

ახალი ბუნათმეტყველება

№31 (785) გაშვების 1998 წლიდან

www.axaliganatleba.ge

იაკობ გოგებაშვილის მემკვიდრეობა – მარად აქტუალური გამოწვევა

გოგებაშვილს შესანიშნავად ესმოდა, რომ განვითარებული აზროვნებისა და მეტყველების გახეშე გამაჩთურად ჯიბხვას ფასი ახა აქვს, ამიტომ თავის სახელმძღვანელოს სამ საგანმანათლებლო მიზანს უსახავდა. ის ჯეი ჯიდევ 1872 წელს წეხდა მასწავლებელთათვის განკუთვნილ „დახიგებაში“: „ამ წიგნმა მოსწავლეს უნდა მიაღწევიწმოს სამ მიზნამდის: უნდა გამაჩთოს ჯიბხვაში, გონება გაუღვიძლოს და შეასწავლოს თავისი სამშობლო ენა, ე.ი. მეტყველი გახადოს“. გოგებაშვილი მეტყველებისა და აზროვნების განვითარებას, ხოგმიც მისი მიდგომებიდან ცხადად ჩანს, სიტყვა-ცნებათა გააზრებული სწავლა-სწავლების გზით ხედავდა.

თამაზ ჯაყელი

გვერდი 2

67-ე სკოლაში საკროტესტო აქციების ფონზე განვითარებული მოვლენები

გვერდი 3

პროფესიული განვითარება

შეფასების პროცესის სკოლაში გადატანა – სქემის ყველაზე დიდი მიღწევა

გვერდი 4

გაიხანით მენტორი

გახდა მენტორი, საჭიროა გქონდეს პროფესიული ზრდის დიდი სურვილი

გვერდი 6

გავშვთა უფლებები

ქალაქობისა და ბულინგის მაღალი მარვენებლები – სახალხო დამცველის მონიტორინგის შედეგები

გვერდი 8

პროფესიული განვითარება

დღეს მონაცემებით, მხოლოდ 71 საპრეტენზიო განაცხადია შემოსული. ამ საპრეტენზიო განაცხადების თითქმის ერთი მესამედი გვატყობინებს, რომ შეფასების ჯგუფებს დაავიწყდათ წინადადების წარდგენა.

თუმც არის დასაფიქრებელი მომენტიც - როცა 67 ათასი მასწავლებლის შეფასება მიმდინარეობს და მხოლოდ 71 საპრეტენზიო წინადადება შემოდის, ორი ვარიანტი: სკოლებში პროცესები, ძირითადად, ნორმალურად მიდის ან სკოლაში არსებული ვითარება არ შეესაბამება სტანდარტებს.

ერთ-ერთი საფრთხე მდგომარეობდა იმაში, რომ სისტემა, სადაც პასუხისმგებლობა სკოლაზე გადავიდა, ფორმალური შეფასების საფუძველი არ გამხდარიყო. ამ ორი წლის მუშაობის კარგი შედეგი სწორედ ის არის, რომ ასე არ მოხდა. პირიქით, არის სადავო საკითხები, მასწავლებლები არ ეთანხმებიან გარკვეულ შეფასებებს, ანუ შეფასების ჯგუფები სერიოზულად მიუდგნენ საქმეს და დაკისრებული პასუხისმგებლობა ბოროტად არ გამოიყენეს - ფორმალურად არ დაუნერგეს თავიანთი სკოლების მასწავლებლებს ქულები, შეფასების პროცესები მოსალოდნელი პლუსებით და მინუსებით წარმართა.

და რა არის ის ყველაზე მნიშვნელოვანი ხარვეზები, რომელიც სქემის დანერგვამ გამოაჩინა?

ერთ-ერთი პრობლემა, რომელზეც აუცილებლად უნდა ვიმუშაოთ, არის ის, რომ შეფასებას, როგორც ყველა იურიდიულ აქტს, აუცილებლად სჭირდება დამადასტურებელი დოკუმენტი - აქტების შედგენა, რომელიც, ხელმოწერის შემდეგ, უნდა დასკანერდეს და აიტვირთოს.

საჩინოა, რომ შეფასებას, როგორც ყველა იურიდიულ აქტს, აუცილებლად სჭირდება დამადასტურებელი დოკუმენტი - აქტების შედგენა, რომელიც, ხელმოწერის შემდეგ, უნდა დასკანერდეს და აიტვირთოს. ძალიან დიდი მოცულობის საქმეთა წარმოება ახლავს თან შეფასებას. სკოლას დაემატა ეს საქმიანობა, ამ მხრივ გამოვიწინა ხარვეზები, ელექტრონულ სისტემაში არასწორად იტვირთება დოკუმენტები, რომლის გამოსწორებაც მერე დრო იკარგება.

საჩინოა, რომ შეფასებას, როგორც ყველა იურიდიულ აქტს, აუცილებლად სჭირდება დამადასტურებელი დოკუმენტი - აქტების შედგენა, რომელიც, ხელმოწერის შემდეგ, უნდა დასკანერდეს და აიტვირთოს. ძალიან დიდი მოცულობის საქმეთა წარმოება ახლავს თან შეფასებას. სკოლას დაემატა ეს საქმიანობა, ამ მხრივ გამოვიწინა ხარვეზები, ელექტრონულ სისტემაში არასწორად იტვირთება დოკუმენტები, რომლის გამოსწორებაც მერე დრო იკარგება.

არაქართულენოვანი მასწავლებლები პროფესიული უნარების გამოცდას ქართულ ენაზე აბარებენ, ხოლო საგანი შეუძლიათ მშობლიურ ენაზე ჩააბარონ. თუ გამოცდას ვერ ჩააბარებენ, სამწუხაროდ, ისევ პრაქტიკოსის საფეხურზე დარჩებიან, რადგანაც სქემის მიხედვით, გამოცდის ჩაბარება სავალდებულოა და მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება იმ სავალდებულო თუ დამატებითი აქტივობების განხორციელება.

საჩინოა, რომ შეფასებას, როგორც ყველა იურიდიულ აქტს, აუცილებლად სჭირდება დამადასტურებელი დოკუმენტი - აქტების შედგენა, რომელიც, ხელმოწერის შემდეგ, უნდა დასკანერდეს და აიტვირთოს. ძალიან დიდი მოცულობის საქმეთა წარმოება ახლავს თან შეფასებას. სკოლას დაემატა ეს საქმიანობა, ამ მხრივ გამოვიწინა ხარვეზები, ელექტრონულ სისტემაში არასწორად იტვირთება დოკუმენტები, რომლის გამოსწორებაც მერე დრო იკარგება.

არაქართულენოვანი მასწავლებლები პროფესიული უნარების გამოცდას ქართულ ენაზე აბარებენ, ხოლო საგანი შეუძლიათ მშობლიურ ენაზე ჩააბარონ. თუ გამოცდას ვერ ჩააბარებენ, სამწუხაროდ, ისევ პრაქტიკოსის საფეხურზე დარჩებიან, რადგანაც სქემის მიხედვით, გამოცდის ჩაბარება სავალდებულოა და მხოლოდ ამის შემდეგ შეიძლება იმ სავალდებულო თუ დამატებითი აქტივობების განხორციელება, რასაც კარიერული წინსვლის სქემა ითვალისწინებს. რაც შეეხება სახელმწიფო ენის ცოდნას, ამაზე სახელმწიფო დიდ რესურსს ხარჯავს და მათ აუცილებლად უნდა ისწავლონ ქართული ენა.

სქემაში ამ ადამიანებს დაანახა, რომ მათი პროფესიული განვითარება და კარიერული წინსვლა დირექტორზე კი არ არის დამოკიდებული, არამედ მათზე. რა თქმა უნდა, იძულებითი პროცესები ვერ წავა, მთავარია მოტივაცია და ხელმისაწვდომობა. მილენიუმის პროექტი ამის საუკეთესო საშუალებას იძლევა, რადგან მათ ისეთი პროგრამა აქვთ დაფინანსებული, რომელიც ერთდროულად მუშაობს ყველაზე დირექტორზე, ფასილიტატორზე და საბუნებისმეტყველო მიმართულების მასწავლებლებზე. ეს მათ აუცილებლად გონივრულად უნდა გამოიყენონ. თუკი სკოლაში განრდებიან გადამზადებული მასწავლებლები, რომლებიც სტატუსს გაიუმჯობესებენ, შეიძლება ამათ მათ კოლეგებს მისცეს სტიმული.

ახალი თაობა, პირადად ვისთანაც მქონია ურთიერთობა, აბსოლუტურად სხვანაირად ფიქრობს. მათ გააზრებული აქვთ, რომ თუკი სახელმწიფო ენა იცი, შენთვისაც ისეთივე ღირსებაა სიკეთე, როგორც დანარჩენი მოქალაქეებისთვის, ეს ძალიან მნიშვნელოვანია.

ესაუბრა ლალი ჯილაძე

გაგონილია

ზეპირი მეტყველების განვითარების ეტაპები უცხო ენის სწავლების სანყის ფაზაზე

უცხო ენის შესწავლა დღეს ორიენტირებულია სწრაფი, სპონტანური მეტყველების განვითარებაზე. სასწავლო მიზნების მისაღწევად მასწავლებელს სხვადასხვა მიდგომების, მეთოდების, გზების, საშუალებების გამოყენება უნევს. მრავალწლიანმა ექსპერიმენტებმა დაადასტურა, რომ სწავლების ყველა საფეხურზე, განსაკუთრებით სანყის ეტაპზე, სხვადასხვა სახის თამაშების საშუალებით სამეტყველო ჩვევების გამომუშავება საკომუნიკაციო მეტყველების ერთ-ერთი ეფექტური გზაა.

მსურს ყურადღება გავამახვილო ზეპირ მეტყველებაზე (Oral Speech).

უცხო ენის სწავლებისას ყოველ ასაკს განსაკუთრებული მიდგომა სჭირდება. ამიტომ მასწავლებელი შეიმუშავებს მეთოდს, რომელიც მართებული იქნება თითოეული საფეხურისთვის. ამის გათვალისწინებით იყენებს ინტერაქტიულ მიდგომას, რომელიც, თავის მხრივ, შეიძლება იყოს ინდივიდუალური და კონკრეტული.

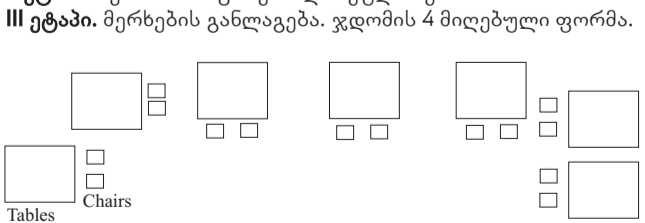
მოთხრობების ან ზღაპრების კითხვა ერთ-ერთი მთავარი ნაწილია საკლასო ცხოვრების. მრავალწლიანმა გამოცდილებამ დამანახა, რომ მასწავლებელმა უნდა შეითავსოს მსახიობის ფუნქცია და ისევე ითამაშოს კლასში, როგორც მსახიობმა - სცენაზე.

ამბის მოყოლა წარმოადგენს ლოგიკურ, თხრობით ჯაჭვს, რომელიც აგებულია გარკვეული თანმიმდევრობით. ის ხელს უწყობს:

- 1. ცოდნის გამოყენებას;
2. შემოქმედებით აზროვნებას;
3. წარმოსახვით აზროვნებას;
4. საკუთარი აზრის გამოთქმას;
5. მასწავლებელს და მოსწავლეს შორის თანამშრომლობას;
6. ლოგიკური თხრობის უნარ-ჩვევების განვითარებას.

მოყოლის მეთოდის წესი ასეთია:

- I ეტაპი. მზადება - სხვადასხვა ატრიბუტების გამოყენება: მოსასხამი, თავშალი, სათვალე, ჩანთა, ნივთები, ნახატები, პლაკატები, ქუდი, ქოლგა, კალათა, ყუთი, მოძრავი თეატრი.
II ეტაპი. შესაბამისი გარემო და მყუდროება.
III ეტაპი. მერხების განლაგება. ჯდომის 4 მიღებული ფორმა.

- IV ეტაპი. თხრობის ერთი და იმავე მუსიკის ფონზე დაწყება.
V ეტაპი. მოსასმენად მომზადება.

უკეთესი იქნებოდა, მიხრობელს (მასწავლებელი) ჰქონდეს ჯადოსნური ჩანთა, რომელიც საესე იქნება სხვადასხვა მოძრავი თოჯინებით ან გარკვეული ნივთებით.

მოთხრობის მოყოლის დროს (რომელიც მათთვის თემატურად ნაცნობია), ხშირად ვიცვლი ხმის ტემპს, ხან ნითელქუდას ხმით ვესაუბრები, ხან ბოხი ხმით ვაგრძელებ მოყოლას, განსახიერებ მგელს. ვცდილობ, მივცე მათ საშუალება, თავად გახდნენ პროცესის აქტიური მონაწილეები და ამ მოძრაობებითაც ისიამოვნონ.

ნუ შევეცდებით მივცეთ ვაკვეთილს შეჯიბრების ფორმა. გავიხსენოთ მოთხრობები და ავირჩიოთ ერთ-ერთი

The little mouse

- A little mouse comes out of her hole.
She looks around.
The cupboard is open.
She climbs into the cupboard.
There is a plate with cheese on it.
She eats a lot of cheese.
Then she falls asleep.
Dad comes into the kitchen.
He is hungry.
He takes the plate with cheese on it.
The mouse jumps down.
Dad drops the plate and runs out of the kitchen.

გაკვეთილის - მოთხრობის შინაარსზე მუშაობის ფაზებია:
ფაზა 1 - წარმოადგინეთ მოთხრობა ხმის და მიმიკის საშუალებით. მოსწავლეები იმიტირებენ მასწავლებლის შესტიკულაციას, დგებიან წრეში და იმორებენ მოძრაობებს. იმიტირება ხდება ყველა სიტყვის:
A little mouse, she looks around, she climbs into the cupboard...

ფაზა 2 - ბავშვები დემონსტრირებას ახდენენ, მასწავლებლის გარეშე, ეხმარებიან ერთმანეთს.

ფაზა 3 - მომდება ბავშვების გაგების უნარი. მასწავლებელი იწყებს წინადადებას, ბავშვები ამთავრებენ. ვრწმუნდები, რამდენად სრულყოფილად აითვისეს მოცემული ფრაზები.

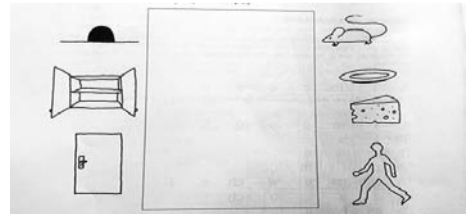
ფაზა 4 - ყოველ მოსწავლეს ურიგდება თვალსაჩინოება, რომელზეც ასახულია სურათი. სანამ მასწავლებელი კითხულობს წინადადებას, თანმიმდევრობით, ბავშვები მიუთითებენ მოცემულ სურათს.

ფაზა 5 - მოსწავლეები იღებენ ფანქარს და ყოველ სურათს, თანმიმდევრობით, უწერენ რიცხვებს.

- one - there is a plate with cheese on it.
two - the mouse jumps down.
three - dad drops the plate and runs out of the kitchen.

თვალსაჩინოების ერთ-ერთი აქტიური ფორმაა იმ ადგილის დახატვა, სადაც მოქმედება ხდება. ეს ეფექტური მეთოდი იმიოთაც მნიშვნელოვანია, რომ შესაძლებელია გამოვიყენოთ ტექსტის ნაკითხვამდე (I ფაზაზე), რათა მოსწავლეებმა შეძლონ წინასწარი ვარაუდის გამოთქმა ნაწარმოების პერსონაჟების, გარემოების, სიუჟეტის შესახებ. უშუალოდ ნაკითხვის დროს (გაკვეთილის II ფაზაზე) და ნაკითხვის შემდგომ (III ფაზაზე), ეს ხელს შეუწყობს მოსწავლეებს „გონებრივი იერიშის“ შედეგად გამოთქმული მოსაზრებების კონსტრუირებაში.

თითოეული ეს საშუალება სწავლების ნებისმიერ ეტაპზე შეიძლება გამოვიყენოთ. პედაგოგიური თვალსაზრისით კი, უაღრესად მნიშვნელოვანია, თუ როგორ ვიყენებთ მათ.

მანანა მუჰატარაძე
სკოლა „ალბონის“ ინგლისური ენის პედაგოგი

გამოსდილაა

როგორ ვთამაშობთ ისტორიის გაკვეთილზე ლოტოს

განათლებისა და ფსიქოლოგიის სფეროს მკვლევრები აღნიშნავენ, რომ თამაშის წილი ადამიანის წარმატებაში ძალიან დიდია, ვინაიდან ის მჭიდროდ არის დაკავშირებული როგორც კოგნიტიურ და მეტაკოგნიტიურ, ისე ემოციურ და მოტორულ განვითარებასთან.

პლატონი წერდა: „პიროვნების შესახებ გაცილებით მეტს გაიგებ მასთან ერთი საათით თამაშისას, ვიდრე ერთი წლით საუბრისას“. დიახ, თამაში ადამიანებთან ურთიერთობის, კომუნიკაციის ერთ-ერთი ხერხი და მეთოდია.

თამაში განსაკუთრებით უყვართ ბავშვებს. საყურადღებოა ისიც, რომ ფსიქოლოგების აზრით, თამაშის დროს ნასწავლი, შეცნობილი, აღქმული არასოდეს ავიწყდებათ. დღემდე გვახსოვს, ალბათ, ბავშვობაში დაჭრობისთანავე თამაშის წინ როცა გავითვლიდით – ენკი-ბენკი... თამაში ხელს უწყობს ბავშვებში უნარების განვითარებას, მასსოვრობას. დიმიტრი უზნაძის აზრით „თამაშს ეგოდენ დიდი ობიექტური აზრი აქვს... იგი ცხოვრების სკოლაა...“ ბავშვები თამაშის დროს გონებას ავარჯიშებენ, სწავლობენ რისკის განებას, გადაწყვეტილების მიღებას, იგივითარებენ ვერბალურ და არავერბალურ, მარტივ და კომპლექსურ კომუნიკაციის უნარებს.

თამაშში ბავშვები უმეტესად საკუთარი სურვილით, ხალისით, ინტერესით ერთვებიან. თამაშის დახმარებით სწავლა ერთ-ერთი საშუალებაა საგაკვეთილო პროცესში მოსწავლეთა ჩასართავად. თამაში ისე უნდა დაიგეგმოს, რომ ხელს უწყობდეს მოსწავლის ცოდნის, შესაძლებლობების, მეხსიერების განვითარებას. თამაშის დროს ქცევის იმპულსი ფუნქციონალურია, ანუ ბავშვის ქცევას წარმართავს ფუნქციური სიამოვნება. ამიტომ, ბავშვის ინტელექტუალური ფუნქციების ასამოქმედებლად, უფრო ეფექტური იქნება თამაშის გამოყენება, ანუ სწავლის წარმართვა თამაშით, როცა მოსწავლემ შესაძლოა ლამაზად შენიღბოს სასწავლო ამოცანა და მოსწავლე ბუნებრივად, სტრესის გარეშე, დაეუფლოს ცოდნას.

არის თამაშები, სადაც აქცენტი გადატანილია მოსწავლის ფიზიკურ განვითარებაზე. დღეს კი, გაკვეთილებზე უფრო მეტად ინტელექტუალური თამაშებია მისაღები. ერთ-ერთი თამაში, რომელსაც დღეს შემოგთავაზებთ, არის ლოტო. იგი ძალიან ჰგავს იმ ლოტოს, ჩვენი ბები-ბაბუები რომ თამაშობდნენ ზამთრის გრძელი დამეების გასატეხად. ამ ლოტოს ისტორიული ლოტო, ანუ „ისტოლოტო“ ჰქვია. ისტოლოტოს ფურცლებზე, ციფრების ნაცვლად, ისტორიული თარიღები, ისტორიული მოვლენები, ისტორიული პიროვნებები არიან დაფიქსირებული.

ისტოლოტოს თამაში მეცხრეკლასელებისათვის მიზანშეწონილი რომ ყოფილიყო, წინასწარ, მოსწავლეთა ერთად, განვსაზღვრე მისი მიზანი, შედეგები, აქტივობები და მათთან ერთად დაგეგმე თამაში, რომელიც ორიენტირებული იქნებოდა კონკრეტული უნარების განვითარებაზე, ცოდნის მიღებასა და განმტკიცებაზე, მიღებული ცოდნის რეალიზაციაზე.

თამაშის დაგეგმვის დროს მოსწავლეებს გავაცანი, რომ ისტოლოტოში გამოყენებული იქნებოდა შესწავლილი თემის საკითხები. განზოგადების ან შემაჯამებელი გაკვეთილების წინ ეს ხელს შეუწყობს იმას, რომ მოსწავლემ, ისტოლოტოს თამაშის დროს, კიდევ ერთხელ შეამოწმოს საკუთარი ცოდნა კონკრეტული ისტორიული ფაქტის, მოვლენის, თარიღის შესახებ, შეძლოს მისი დამახსოვრება.

ისიც უნდა იცოდნენ, რომ ისტოლოტოს ბარათი 10 შეკითხვის პასუხს შეიცავს, რა თქმა უნდა, შესწავლილი თემიდან. თითოეული სწორი პასუხი ფასდება ერთი ქულით, ე.ი. ისტოლოტოს 10 შეკითხვაზე გაცემული პასუხების ჯამური ქულაა 10.

ისტოლოტოს თამაში შესაძლებელია ინდივიდუალურად და წყვილებშიც, წყვილებში უკეთესია. თუ კლასში 20 მოსწავლეა, შესაბამისად, მზადდება 20 ან 10 ისტოლოტოს ბარათი (ნახ.1)

IX კლასი. საქართველოს ისტორია
თემა:

1		2	3	4
	5	6	7	
8		9		10

მოთამაშე:

აღნიშნულ უჯრეტში იწერება თემის შესაბამისი ისტორიული თარიღი, მოვლენა, პიროვნება, რომელიც პასუხობს წინასწარ შედგენილ კითხვას (ნახ. 2)

1	კოლხას სახელმწიფოებრივი გაერთიანება	(ძვ.წ. XII-VIII სს)
2	უტურფუსის მეფობა დიაოხში	(ძვ.წ. IX-VIII სს)
3	დაიანის მეფე ძვ.წ. XIII-ში	(სიენი)
4	ქართლის მეფე 120-170 წწ	(ფარსადან II)
5	კოლხას სამეფო ქალაქი	(ილდამუსა)
6	ურარტუს მეფე, რომელმაც ორჯერ დალაშქრა კოლხა	(სარდურ II)
7	ქართლის(იბერიის) სამეფოს წარმოქმნა	(ძვ.წ. IV-III სს)
8	ქართლის მეფე ძვ.წ. I საუკუნეში	(ფარსადან I)
9	ეგრისის სამეფოს წარმოქმნა	(ძვ.წ. VII-VI სს)
10	პონტოს მეფე ძვ.წ. 111-63 წწ.	(მითრიდატე VI)
11	რომაელებმა დაამარცხეს სელევკიანთა სამეფო	(ძვ.წ. 190 წ)
12	პომპეუსის ლაშქრობა ქართლში	(ძვ.წ. 65 წ)

საქართველოს ისტორია	
IX კლასი – თემა: საქართველო ძველ აღმოსავლურ და ანტიკურ ხანაში	
თარიღი: 09.10.2015	

როგორც ვხედავთ, 12 შეკითხვაა, ესეც წინასწარაა გათვლილი.

ისტოლოტოს თამაში გაკვეთილზე 10-12 წთ უნდა დაეთმოს. ისტოლოტოს ბარათები პირველი მერხებიდან, რამდენიმე წამში, გადაეცემა უკანა მერხებს. წყვილები ემზადებიან ისტოლოტოს სათამაშოდ. მომარჯვებენ კალმებს და უსმენენ მასწავლებელს. ისტოლოტოს თამაშის დროს იღებენ ლოტოს კოჭს და ასახელებენ რიცხვს, მასწავლებელი ხმამაღლა, გარკვეული კითხულობს პირველ შეკითხვას (შეკითხვის დასმას 30 წმ-ზე ნაკლები დრო უნდა დასჭირდეს). მოსწავლე ისმენს შეკითხვას, გაიაზრებს და მენწყვილესთან ერთად უპასუხებს, ანუ ისტოლოტოს ბარათზე სწორ პასუხს ჯვარედინად გადახაზავს. ამისათვის მას 30 წმ აქვს. ეს პროცესი ასწავლის და აჩვენებს მოსწავლეს მოსმენას, გააზრებას, სწორი გადაწყვეტილების მიღებას, მენწყვილესთან კომუნიკაციას, დროის მომენტს. შემდეგ ვკითხულობ მეორე შეკითხვას, მესამეს, მეოთხეს... შეათეს და თან თვალყურს ვადევნებ, როგორ მუშაობენ წყვილებში. შეკითხვას მხოლოდ ერთხელ ვსვამ.

თამაშის დროს ფასილიტატორის როლს ვასრულებ, არ ვერევი მათ თამაშში, არც შენიშვნას ვაძლევ, არც ვუსწორებ პასუხს, მხოლოდ ვაკვირდები და ყურადღებას ვამახვილებ ბავშვების

ქცევაზე, ერთმანეთის მიმართ დამოკიდებულებაზე, მათ ჩართულობაზე, დაინტერესების ხარისხზე.

ისტოლოტოს „საიდუმლო“ აქვს – ნასწავლი მასალების გამოყენებით ვარჩევ საკითხებს და სამი ტიპის ისტოლოტოს ბარათს ვადგენ (ნახ. №3, 4, 5)

№3 ნახატის მიხედვით მზადდება ისტოლოტოს ორი ბარათი.

IX კლ. თემა:

#	სიენი	ძვ.წ. IX-VIII სს	ილდამუსა	ძვ.წ. IV-III სს
		ძვ.წ. XII-VIII სს	ფარსადან II	სარდურ II
	ფარსადან I	ძვ.წ. VII-VI სს		მითრიდატე VI

მოთამაშე: დათო, ნინო

ბარათი ისეა შედგენილი, რომ თამაში მთავრდება ათი შეკითხვის შემდეგ. ასეთი ორი ბარათია. ბარათს შესაბამისი ნომერი # აქვს, რომ მასწავლებელმა იცოდეს, რომელ წყვილს შევხვდებით. 10 შეკითხვის შემდეგ ამ ორმა წყვილმა უნდა დაამთავროს თამაში და ბარათი მალა ასწავლის თამაშის წარმატებით დამთავრების ნიშნად. თუ ასე არ მოხდა, ეს მიანიშნებს, რომ ორივემ შეცდომა დაუშვა.

თამაშს ვაგრძელებ... მეთერთმეტე შეკითხვის შემდეგ კიდევ ორმა წყვილმა უნდა ასწავლოს ბარათი, თამაშის დამთავრების ნიშნად. მათ ბარათს აქვს შესაბამისი ნომერი ★ (ამ ნომერის მნიშვნელობა მოსწავლეებმა არ უნდა იცოდნენ).

IX კლ. თემა:

★	სიენი	ძვ.წ. IX-VIII სს	ილდამუსა	ძვ.წ. IV-III სს
		ძვ.წ. XII-VIII სს	ფარსადან II	სარდურ II
	ფარსადან I	ძვ.წ. VII-VI სს		ძვ.წ. 190 წ

მოთამაშე: გიორგი, ანა

მეთორმეტე შეკითხვის შემდეგ ყველა წყვილმა უნდა დაასრულოს თამაში და ასწავლოს ბარათები (ნახ.5). შეიძლება იყვნენ ისეთებიც, რომლებმაც თამაში ვერ დაასრულეს.

IX კლ. თემა:

	სიენი	ძვ.წ. IX-VIII სს	ილდამუსა	ძვ.წ. IV-III სს
		ძვ.წ. XII-VIII სს	ფარსადან II	სარდურ II
	ფარსადან I	ძვ.წ. VII-VI სს		ძვ.წ. 65 წ

მოთამაშე: ირაკლი, დოდო

მასწავლებლის ნიშნზე ბარათს, უკანა მერხებიდან, გადმოაწოდებენ მასწავლებლის მაგიდაზე. 5 წუთი ეთმობა ისტოლოტოს შედეგების პრეზენტაციას, რომლის დროსაც დაშვებულ შეცდომებსაც ვასწორებთ, მოსწავლეთა აქტიური ჩარევით. თამაშის შედეგები განიხილება მოსწავლეთა ერთად. საჭიროების შემთხვევაში, გაიცემა რეკომენდაციები. თუკი რომელიმე შეკითხვაზე გაჭირდა პასუხი, მოსწავლეებს მივუთითებ, გადაამლონ სახელმძღვანელოები შესაბამის გვერდზე, სწორი პასუხის გასაგებად.

ლოტოს თამაშს არ უნდა ჰქონდეს სისტემატური ხასიათი, ყველა გაკვეთილზე მისი გამოყენება შეუძლებელია. პრაქტიკამ გვიჩვენა, რომ ლოტოს თამაშის დახმარებით ბავშვი ვითარდება გონებრივად, დამოუკიდებლად, სწავლობს მენწყვილესთან ურთიერთობას, კრიტიკულ აზროვნებას, ლიდერობის უნარს. დაშვებულ შეცდომებზე მიღებული სწორი პასუხი მოსწავლეს არასოდეს დაავიწყდება. ე.ი. ისტოლოტოს თამაში განაპირობებს ჯანსაღი აზროვნების ჩამოყალიბებას, რაც სწავლა-სწავლების პროცესის მთავარი ბერკეტიცაა.

ნარბიზ პალიშვილი

ქობულეთის ილია ჭავჭავაძის სახელობის №2 საჯარო სკოლის დირექტორი, ისტორიის უფროსი მასწავლებელი

გამოყენებული ლიტერატურა:

- 1) გიორგი ლაცაბიძე – „განვითარების თეორიები მასწავლებლისათვის“.
- 2) თეო ჭყვიძე – „თამაში, სწავლა და განვითარება“, ჟურნალი „მასწავლებელი“, №6, 2014 წ.
- 3) მანანა ბოჭორიშვილი – „დიდაქტიკური თამაშის ფსიქოლოგიური საფუძვლები“, ჟურნალი „მასწავლებელი“, №2, 2013 წ.

სპორტი

უსწავრი დასასრული ზაბრებში

ამ დღეებში, ზაგრებში, მსოფლიოს ჩემპიონატი ჩატარდა ახალგაზრდა ძიუდოისტთა შორის, რომელიც ჩვენებმა წარმატებით დაინყეს, მაგრამ უცნაურად დაასრულეს: პირველ ორ დღეს, როცა მჩატეწონოსნები ჭიდაობდნენ, ნაკრებმა „იფრინა“ და 3 მონაწილიდან ამდენივე მედალი მოიპოვა: 1 ოქრო და 2 ბრინჯაო, მაგრამ მომდევნო ორ დღეს, როცა ხორვატული ტატამი მძიმეწონოსნებს დაეთმო, თითქოს სპორტსმენებიც დამძიმდნენ და ერთი მედალიც ვერ მოვიპოვეთ. ევროპის ჩემპიონატზე არცთუ წარმატებული გამოსვლის შემდეგ, ჩვენმა ნაკრებმა სარელაქსაციო-აღდგენითი შეკრება გააიარა ურეკში, რომელიც მსუბუქწონოსნებს მართლაც მოუხდათ, აი, წონათა ზედა ოთხეულზე კი რა გითხრათ...

ზაგრებში მსოფლიო ჩემპიონი კასპელი ჯაბა პაპინაშვილი გახდა 55 კილოგრამში, ის უმჩატეს წონაში - 60 კილოგრამში ეროვნული ნაკრების ლიდერის, ევროპის ჩემპიონისა და

მსოფლიო პრიზიორის, ამირან პაპინაშვილის უმცროსი ძმა. არაა გამორიცხული, უმცროსი ძმა მამამ მიმდინარე ოლიმპიურ ციკლივე შეცვალოს უფროსი ძმა, თუ არადა, უფრო შორეულ მომავალში ეს გარდუვალია.

ბრინჯაოს მედალებს დამანისელი ბაგრატ ნინიაშვილი (66) და ხაშურელი ტატო გრიგალაშვილი (73) დაეუფლნენ. აღსანიშნავია, რომ გრიგალაშვილმა წლეულს უკვე ეროვნულ ნაკრებშიც იჭიდავა - მარტში თბილისში „დიდ პრიზზე“ გამოვიდა და მხოლოდ ერთი მოგება დააკლდა ბრინჯაოს მედალამდე, მეხუთე ადგილზე დარჩა. ამის მიუხედავად, გულშემატიკივარს თავი ძალიან კარგი, მშვიდი და დამაჯერებელი ჭიდაობით დაამახსოვრა. უმცროსი პაპინაშვილი თუ უფროსი ძმის შემცველად მოიაზრება, გრიგალაშვილს თვით ოლიმპიურ ჩემპიონ ლაშა შავდათაშვილის წარმატებათა გამგრძელებლად მიიჩნევენ.

ძიუდოს საოჯახო დინასტიის წარმომადგენელია ბაგრატ ნინიაშვილიც - ზაგრებში მისი უფროსი ძმა, ვანო ნინიაშვილიც ჭიდაობდა 55 კილოგრამში, მაგრამ ერთი გამარჯვება დააკლდა ბრინჯაოს მოპოვებამდე, მეხუთეზე დარჩა.

ხორვატიაში ჩვენგან სამი გოგონაც გამოდიოდა: ეთერ ლიპარტიანი (52), მარიამ ჭანტურია (63) და სოფიო სომხიშვილი (+78). ამათგან ბოლო ორი ჯერ კიდევ ჭაბუკთა ნაკრების წევრია, პირველი კი წლეულს გადმოვიდა აქ. მათ ასაკით გაცი-

ლებით უფროსებთან უწევდათ ჭიდაობა, ჭანტურია და სომხიშვილი კი გუნდური ტურნირის გამო წაიყვანეს. მოგეხსენებათ, ძიუდოში გუნდური შეჯიბრებები უკვე შერეული პრინციპით ტარდება, ანუ გოგონები და ბიჭები ერთ ნაკრებად ჭიდაობენ. თან ორივეს ზედა წონაში მოუწია გამოსვლა. ეს სამეული უმელოდ კი დარჩა, მაგრამ ჩემპიონატს თავისი კვალი ყველამ დაატყო მშვენიერი გედებით. სხვათა შორის, ბოლო ორი დღის განმავლობაში სომხიშვილი აღმოჩნდა ჩვენი ერთადერთი მონაწილე, რომელიც დამამშვიდებელ წრეში გადავიდა. საბოლოოდ მეშვიდე ადგილზე დარჩა, რაც ურიგო შედეგი არაა.

„საბურთალო“ მეორე ეტაპზე

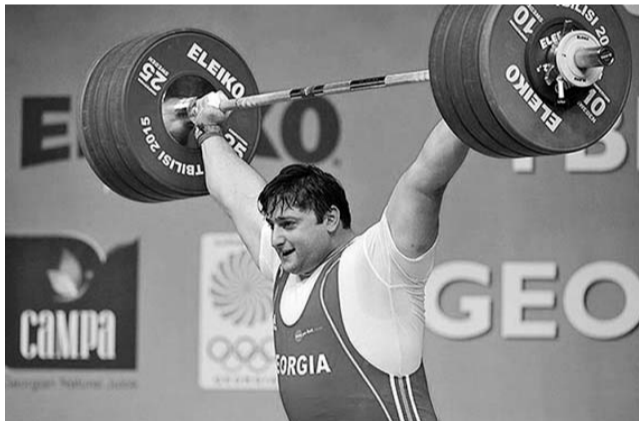
თბილისის „საბურთალოს“ ჭაბუკთა გუნდი უეფას ჭაბუკთა ლიგის მეორე წრეში გავიდა. საამისოდ ქართველმა ფეხბურთელებმა, ორრუნდიან საკმაოდ დაძაბულსა და დრამატულ შეხვედრაში, თურქული „ბურსასფორის“ თანატოლთა გუნდს ჩამოიშორეს გზიდან.

არადა, პირველი შეხვედრის შემდეგ, ამას ძნელად თუ იფიქრებდა ვინმე, რადგან რევაზ გოცირიძის შეგირდებმა ის პაექრობა, სტუმრად, 1:0 მოიგეს. ჩვენს მდგომარეობას პრივილეგიურულ ელფერს ის ფაქტიც სძენდა, რომ განმეორებითი შეხვედრა სახლში გვიჩვენდა, ხოლო ასეთი დასაწყისის შემდეგ წარუმატებლობა ძნელი წარმოსადგენი იყო. არადა, ძირითად დროში მარცხს ძლივს გადავურჩით.

თბილისური დაპირისპირება თურქთა შეტევით დაიწყო და, უკვე მე-8 წუთზე, ილმაზმა სტუმრები დაანინაურა: 1:0. ამ ამბიდან ხუთიოდ წუთში მას ისევ შეეძლო გატანა, ამჯერად - პენალტის ნიშნულიდან, მაგრამ მეკარე ნასყიდაშვილმა გადაგვარჩინა. ამის მიუხედავად, ჩვენები გოლის გატანას ვერაფრით ახერხებდნენ და საქმე დამატებითი დროისკენ მიდიოდა. საბედნიეროდ, ნავსი 85-ე წუთზე გატყდა, შეცვლაზე შესულმა იური ტაბატაძემ გადაგვარჩინა.

უეფას ჭაბუკთა ლიგის მომდევნო წრეში „საბურთალოს“ მეტოქე სერბეთის „ბროდარაცია“ა. ჩვენები პირველ შეხვედრას ისევ სტუმრად გამართავენ, 1 ნოემბერს, მეტოქეს კი შინ, სამ კვირაში, 22-ში უმასპინძლებენ.

სარეკორდო ჩემპიონატი

სარეკორდო შედეგით დაასრულა ალბანეთის ქალაქ დურესში, ახალგაზრდულ და 23-წლამდელთა ევროპის ჩემპიონატში გამოსვლა საქართველოს ძალოსანთა ასაკობრივმა ნაკრებმა. იქ სულ 12 სპორტსმენი გვყავდა - 5 უმცროსებში და 7 უფროსებში, რომლებიც, ჯამში, ცალკეულ მოძრაობებსა თუ ორჭიდაში, 27 მედალი მოიპოვეს! ბოლო წლებში, ქართული ძალოსნობა აღმავლობის გზაზეა და როგორც უფროსები, ასევე ასაკობრივი გუნდების წევრები, ევროპისა თუ მსოფლიო პირველობებზე, დიდი წარმატებით ეჭიდებიან მძიმე შტანგებს, რომლებსაც თანდათან ემატება დისკები, მაგრამ ასე ხვავრიელად მედლები ჯერ არსად „მოუხვეტიათ“, საერთაშორისო ტურნირებზეც კი. თანაც, რიოს ოლიმპიადის შემდეგ ტრადიციად გვექცა, მძიმე წონებში, კვარცხლბეკზე ორი ქართველი ერთად. ამჯერად ეს ახალგაზრდებში - 105 კილოგრამში და 23-იანებში - 62-ში მოხდა. იმედია, ეს სასიამოვნო ტრადიცია მომავალშიც ბევრჯერ განმეორდება.

ახალგაზრდების 5-კაციანმა გუნდმა, ჯამში, 11 მედალი მოიპოვა - 5 ოქრო, 4 ვერცხლი და 2 ბრინჯაო. გაიმარჯვეს საერთო გუნდურ ჩათვლაში. 23-იანების ანგარიშზე 13 ჯილდოა: 5 ოქრო და 4-4 ვერცხლ-ბრინჯაო. თუმცა, ეს მხოლოდ ბიჭების მონაგარია, ამავე ასაკში კი ერთადერთი მანდილოსანი მონაწილაც გვყავდა რიო დე ჟანეიროს ოლიმპიადაზე წამყოფი ანასტასია ჰოტფრიდი, რომელმაც 3 ოქრო დაიმსახურა. 23-იანები, გუნდურში, მეორეზე გავიდნენ, საერთო ჩათვლაში კი საქართველოს დელეგაცია, ორივე ასაკის ნაკრებთა შორის, მეოთხეზეა.

გოტფრიდის მსგავსად, ახალგაზრდებში, 85 კილოგრამში სამი ოქრო დაიმსახურა რევაზ დავითაძემ. მან ატაცია 165 კილოგრამით მოიგო, აკვრა - 188-ით და ორჭიდაში 353 ქულა დაუგროვდა. ამ ასაკში დარჩენილი ორი ოქრო ევროპის შარშანდელი ვიცე-ჩემპიონის, დავით ხეცტურიანის (105) ანგარიშზეა: ატაცია 173-ით გაიმარჯვა, ორჭიდაში კი - 377-ით. ორჭიდაში წარმატება დიდად განაპირობა იმან, რომ აკვრაშიც იყონიალა - მესამე იყო 204-ით. ამავე წონაში წარმატებით გამოვიდა ირაკლი ჩხეიძეც: აკვრაში მეორე იყო 206 კილოგრამით, ორჭიდის ჯამში კი 370 ქულა დაუგროვდა, რაც მესამე შედეგი აღმოჩნდა.

მძიმე წონაში წარმატებით გამოვიდა იქ ახლახან გადასული გიორგი ჩხეიძე, რომელსაც ცხარე ბრძოლა შექონდა სომეხ სიმონ მარტიროსიანთან. სამივე ჯერზე ვერცხლს დასჯერდა, მარტიროსიანმა კი სამივეგან გაუსწრო, თან ორჭიდაში დაგროვებული 433 ქულით მსოფლიოს ახალი რეკორდიც დაამყარა.

ალბანეთში ჰოტფრიდი იმდენად დამაჯერებლად გამოვიდა, ახლოსაც არ გაიკარა არავინ. მას ძირითადი კონკურენცია ტატევი შაკობიანმა გაუწია, თუმცა ესეც ძალზე პირობითად ითქმის, სამივე დისტანციაზე იმდენად ჩამორჩა ჩვენებურს. ატაცია გოტფრიდმა 123 კილოგრამით მოიგო, სომეხის ანგარიშზე კი 105 იყო. კიდევ უფრო დიდი იყო მისი უპირატესობა აკვრაში (ცხადია, ორივე მოძრაობაში ექვსივე ცდა გამოიყენა): 140 კილო 123-ის წინააღმდეგ. ორჭიდაში გოტფრიდმა 263 კილოგრამით მოიგო, შაკობიანმა კი 228 დააგროვა.

23-წლამდელ ბიჭებში, 62 კილოგრამში, ევროპის შარშანდელ პირველობაზეც, ორი მედალოსანი გვყავდა და ახლაც ასეა. თან მედლები ამჯერადაც იმავე ათლეტებმა მოიპოვეს, ოღონდ პირადი შედეგი გააუმჯობესეს: შარშან რამინ შამილიშვილი და შოთა მიშველიძე ორჭიდაში თუ მეორე-მესამეზე იყვნენ, ახლა პირველ-მეორეზე გავიდნენ. ამ დეტეტიდან განსაკუთრებული წარმატებით მიშველიძე გამოვიდა, სამივეგან გაიმარჯვა, შამილიშვილმა კი ორი ვერცხლი და ერთი ბრინჯაო მოიპოვა. 69 კილოგრამში გოგა ჩხეიძემ აკვრაში მცირე ოქრო მოიპოვა 174 კილოთი, ატაციაში - მესამე, ორჭიდაში კი მეორე იყო 308-ით. ჩვენს ნაკრებს მეხუთე ოქრო ლონგინოზ ბრეგვაძემ მოუტანა 105 კილოში, 176-იანი შტანგა აიტაცა, ორჭიდაში კი მეორე იყო 375-ით. გუნდს ორი ბრინჯაოთი შეენიხა გოდერძი ბერძელიძე (56) - აკვრაში გამოსვლა 135-ით დაასრულა, ორჭიდაში კი 246 დააგროვა.

რუბრიკას უძღვება ირაკლი თაყვაძე

სამაგიდო თამაშების მრავალფეროვანი კატეგორიები I-VI კლასებისათვის

ნებისანი, სამაგიდო თამაშების მრავალი ამოცანაა: შუაშენს ბავშვს პოზიტიური განწყობა სწავლისათვის, ხელი შეუწყოს მოსწავლეთა სოციალური და საზოგადოებრივი უნარების განვითარებას. ამ თამაშების დროს თამაშში ჩართულ მოსწავლეთს უწევთ: ანალიზი, მსჯელობა, კატეგორიზაცია/ლაბელირება, დახვეწილი/ორგანიზება, გადაწყვეტა, შედარება, შეფასება/კრიტიკა, რეფლექსია, შექმნა, გამოგონება, აღმოჩენა, თანაგრძობლობა, წარმოდგენა/ვაკუალი, წინასწარი შეფასება/წინასწარმეტყველება, წარდგენა/პრეზენტაცია, გამოყენება, გაკეთება, პრაქტიკა-ში გადმოტანა, განხილვა/მართვა. თამაშები ეროვნული სასწავლო გეგმის საგნობრივი პროგრამების და გამოყოფილი კონკრეტული განცხადების შესაბამისად არის შექმნილი.

სამაგიდო თამაშის მხარეთა წილაღები
10+

სამაგიდო თამაშის რომელი საათია?
6+

- რომელი საათია - 8 ლარი** (თამაშობენ იდენტიფიკაციისა და წყვილებში);
- მხიარული ფრაგმენტების ლოგიკა - 8 ლარი** (თამაშობენ იდენტიფიკაციისა და წყვილებში);
- ჩრდილები - 8 ლარი** (თამაშობენ იდენტიფიკაციისა და წყვილებში);
- მოსატყუარი სხოვების აგება - 8 ლარი** (თამაშობენ იდენტიფიკაციისა და წყვილებში);
- სხვადასხვა სიტყვის აგება - 8 ლარი** (ჯგუფური თამაში);
- შეგრძობები - 8 ლარი**;
- მხიარული მხიარულება - 8 ლარი** (თამაშობენ იდენტიფიკაციისა და წყვილებში);
- მხიარული წილაღები - 8 ლარი** (თამაშობენ იდენტიფიკაციისა და წყვილებში);
- დავხვდებით რიცხვებს - 8 ლარი** (თამაშობენ იდენტიფიკაციისა და წყვილებში);
- ვითვლი: 10-ში, 20-ში, 100-ში - 8 ლარი** (თამაშობენ იდენტიფიკაციისა და წყვილებში);
- ბავშვების დროებითი სტრუქტურა - 23 ლარი** (ჯგუფური თამაში, გათვლილია მთელ კლასზე);
- ფარული მოხიარულება - 8 ლარი** (თამაშობენ იდენტიფიკაციისა და წყვილებში).

სასწავლო პროგრამები ნიხური მთავარი ნიშნები დანახვამდე მასწავლებელს, გასწავლეს სწავლებას საგნობრივი შედეგით სასწავლო პროგრამების, უსწავლი პროგრამის სტრუქტურა და განვიხილო ჩამოყალიბების, რომელი უნდა შექმნას თითოეული სტრუქტურული ერთეული. მასწავლის გამოყენებით, მას შეუძლია დანახვით სასწავლო პროგრამა ამ თუ იმ საგნად.

- 11 ლარი**
- 11 ლარი**
- 11 ლარი**
- 4 ლარი**
- 6 ლარი**
- 6 ლარი**
- 4 ლარი**
- 6.50 ლარი**
- 6 ლარი**
- 14 ლარი**
- 15 ლარი**

ნაფიცი და მომონი აგება

სარი მთავარი I-VI კლასების მოსწავლეთაგანათვის, „მითხვის საათის“ საბავშვო გათვალისწინებით.

სარი ფასი - 32.40 ლ

ქართული ენის კრებულები

ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული გრამატიკის თეორიული კურსი და საგრაფიკო.

სარი ფასი 17.70 ლ

მოულოდნელად საბავშვო გამოცდაებისათვის

სარი ფასი - 10.90 ლ

თითო ტომის ფასი - 13 ლარი

ხელმოწერის თანხა გადმოირისებოთ რეკვიზიტებზე:
მიმღები - შპს „ახალი განათლება“,
 ს/კ 202058735,
 ა/ს GE93LB0113314052305000,
 ს/ს „ლიბერტი ბანკი“, ბ/კ LBRTGE22
შეკენის მსურველები და ბივიკავშირით:
 555 411 668, 599 88 00 73, 032 295 80 23